

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 8

**Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Privirea lui albastră s-a oprit asupra ei. Fata se simțea parcă la capătul unei ascensiuni în care a rătăcit, a băjbăit, în întuneric și frig, în care parcă mai mult a coborât decât a urcat. Totul i-a fost potrivit. Negură, burniță, furtună și ploaie. Deodată un petec de cer senin: privirea lui Liviu Rebreanu.

În această lumină albăstrie, părul lui părea de argint. Vocea lui caldă și gravă:

— Da, e o carte! Ai scris cu sinceritate, ai scris cu răbdare, cu simț de răspundere, așa cum se scrie o carte. Criticii o să-ți spună că ai talent. Eu îți spun că ești un scriitor. N-am notat ce e balast aici, în foile astea, nici ce e găunos. Dacă ai fost în stare să scrii tot ce e aici bun și valoros, ai să fii în stare să găsești și ce e inutil, plat. Ai să știi să scoți ce-i prolix*. Ai să adaugi ce-i lipsește. Ia-ți manuscrisul. Închide-l într-un sertar și scoate-l peste șase luni și mai lucrează câteva luni, poate un an. Mai ai de furcă...

— Un an?! a exclamat fata îngrozită.

Ochii i s-au umplut de lacrimi.

Liviu Rebreanu s-a sculat în picioare, înalt și puternic ca o statuie. În razele soarelui, părul îi lucea ca o cască de argint. Dar în ochii care au devenit cenușii se adunaseră norii.

— Cum? E prea mult? E prea mult un an? și vocea răsună atât de puternic, de parcă se clătinău pereții și casa: Unsprezece ani am muncit la *Ion*, și voi? Voi sunteți grăbiți să vă apară poza în vitrină numai de câțiva ani. Nu ajunge să ai talent, trebuie modestie, răbdare și muncă. Am crezut că le ai...

„Da! ar fi vrut să răspundă fata. Le-am avut, dar nu mai pot, am trăit destul, îmi ajunge. Am rezistat numai ca să termin cartea. Nu sunt grăbită să apară. Am vrut să știu că este o carte. Și s-o las în mâini bune. Mie îmi ajunge atât. Eu nu mai pot, nu mai pot. O copilărie grea, război, refugiu și tot ce a urmat. O lungă spovedanie, ca să acuz o lume, ca să justific un gest, gestul din urmă. Nu mai am nimic de spus. De obicei eroina moare în ultimele pagini, autorul rămâne. În cartea mea eroina vrea să trăiască. Vrea să lupte, autoarea vrea să moară. Depune armele. E dreptul ei. E hotărâtă. Dar uite, i se mai cere un an. Ca și când ar fi nimica toată un an!”

Niciun cuvânt din toate astea n-a fost rostit. Au fost gândurile fetei. În fața ei se afla un stejar: Liviu Rebreanu! Cum și-ar fi putut închipui el, care câștigase atâtea curse peste obstacole, lașitatea de a abandona lupta chiar la început, la prima carte?

Fata era acum în picioare și lacrimile îi curgeau pe obraz. Ar fi vrut să-și găsească batista, dar cum să găsești o batistă când ai nevoie de ea?

Liviu Rebreanu și-a scos din buzunarul de la rever batista albă ca neaua. Batista lui mare. Și a zâmbit. Vocea lui era acum potolită și blândă. Mâna lui ocrotitoare, pe umărul ei.

— Ești un scriitor. Ai vrut să fii un scriitor, nu-i așa? Ai reușit. Dar asta te angajează, să știi. Te angajează pe viață, îți angajează viața, viața întreagă.

Așa i-a vorbit Liviu Rebreanu.

Cella Serghi, *Pe firul de păianjen al memoriei*

**prolix* – (despre vorbire, stil) lipsit de concizie, prea încărcat

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *Mai ai de furcă*. **6 puncte**
2. Menționează în cât timp a fost scris romanul *Ion*, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează un motiv pentru care fata începe să plângă, justificându-ți răspunsul cu o secvență relevantă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică atitudinea manifestată de Liviu Rebreanu față de tânăra Cella Serghi, valorificând textul dat. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a tinerei scriitoare, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă talentul este sau nu suficient pentru realizarea unei opere valoroase, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Pe firul de păianjen al memoriei* de Cella Serghi, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

Tabloul I

Sufrageria familiei Cristian. E o încăpere simplă, dar foarte îngrijită. [...] Sufrageria are aspectul obișnuit al sufrageriilor modeste, cu masă la mijloc, servanță într-o parte și bufetul la perete. În plus – fiindcă această încăpere e cea mai locuită din toată casa – se mai află distribuite în conformitate cu mizanscena, un fotoliu vechi de pluș, o măsuță fără rudenie cu mobilierul celălalt, pe care se află un aparat de radio și pe o etajeră, un teanc de cărți de școală. Un balansoar, în prim-plan. Uși spre vestibul, bucătărie și dormitor. [...] E în mai, spre seară. La ridicarea cortinei, Puiu doarme în fotoliu cu o carte pe genunchi.*

CATINCA (servitoarea-edec* a familiei, 60 de ani. Încă vioaie și vrednică. Intră și trântește ușa cu putere, fără să-l observe pe Puiu.)

PUIU (sare ars. E un băiat de șaptesprezece ani. Crescut parcă numai în sus. Nu are deloc alura sportivă a băieților de vârsta lui.)

CATINCA (observându-l): Aaa! DORMEAI?... (Îi pare rău că l-a trezit așa de brusc.)

PUIU: Ei, aș! Unde vezi că dormeam? Învățam. Învățam... cu ochii închiși.

Tudor Mușatescu, *Întâmplări din capitală*

*mizanscenă – realizare scenică a unui spectacol prin care se stabilesc locul, decorul, jocul actorilor

*edec – persoană (indispensabilă) care se găsește de multă vreme undeva

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text narativ studiat*, aparținând lui Mihail Sadoveanu sau lui Marin Preda.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ ales într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două episoade/secvențe relevante pentru tema textului narativ ales;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ ales (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțele comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.